

OYUN MU? *Kesinlikle!*

AİLELER İÇİN DİJİTAL OYUN REHBERİ

Elisabeth Secker

Unterhaltungssoftware
Selbstkontrolle (USK –
Eğlence Yazılımları Öz
Kontrol Girişimi) Yöneticisi

Nandita Wegehaupt

Stiftung Digitale
Spielekultur (Dijital
Oyun Kültürü Vakfı)
Yöneticisi

Sevgili Aileler,

Dijital medya ve elbette bilgisayar oyunları günümüzde çocuklarımızın gündelik yaşamının ayrılmaz bir parçası oldu. Pek çok çocuk ve genç dijital oyunları son derece heyecan verici buluyor. Oyunlar eğlencelidir, sıklıkla ustalık gerektirir ve başkalarıyla etkileşime kapı açar. Örneğin yaratıcılığı, mantıksal düşünmeyi veya takım çalışmasını desteklerler. Bazı oyunlar zor konuları kolayca açıklar. Çocuklar uygun oyunlarla çok şey öğrenebilir ve kendilerini geliştirebilirler.

Oyunların sunduğu tüm bu fırsatların yanı sıra göz önünde bulundurulması gereken riskler de vardır. Dijital oyunların hepsi, her yaş için güvenli ve uygun değildir.

Ekran başında geçirilen uzun zaman da sağlıksız olabilir. Örneğin bazı oyunlar eşyalar ve ilave kostümler için uygulama içi satın alma içerir; bu durumda harcamalara da dikkat edilmelidir. Bazı oyunlarsa yabancılarla iletişim kurabilmeyi sağlayan sohbet (chat) fonksiyonu içerir. Bu konuda anne-babalar çok dikkatli olmalıdırlar. Çocuklarının oyun

keyiflerinin kaçmaması, dijital oyun dünyasını güvenli ve korumalı bir şekilde keşfedebilmeleri için doğru ayarları yapmalıdırlar.

Çocuğum ne kadar zaman oyun oynayabilir? Hangi oyunlar sakıncasız ve yaşına uygundur? Çocuğum nasıl güvenli oyun oynayabilir?

Bu kılavuz size, bu sorular için basit yanıtlar bulmanıza yardımcı olacak. Size, USK'nin yaş sınırlaması işletmelerine dair bilgiler, açık ve net kurallar, yüz yüze konuşmalar ve oyun dünyasına dair bilgiyle çocuğunuza nasıl eşlik edebileceğiniz ve nize dair pratik öneriler vereceğiz.

Bu anlamda: Oyun mu? Kesinlikle!

İçindekiler

01

Dijital Oyunlara Genel Yaklaşım	05
Dijital Oyun Oynamayı Ciddiye Alın	05
Aile İçindeki Oyunlar	06
Arkadaşlarda Oyun Oynamak	07
En Küçükler İçin Oyunlar	07

02

Uygun Oyunların Seçimi	11
Oyunlar Çok Çeşitlidir	11
Anne-Baba Sorumluluğu: Eğitmek ve Korumak	12
USK Yaş Sınırlaması İşaretleri ve Ek Bilgiler	13
Pedagojik Açıdan Değerlendirilmiş Oyunlar	15
Dijital Oyunlarla Öğrenmek	17

03

Güvenli Oyun İçin Oyun Kuralları	19
Oyun Süresi ve Kurallar: Dengeli Kullanım	19
Boş Zamanlarda Medya Süreleri İçin Referans Tavsiyeler	23
Oyunlarda Para Harcama	24
Kişisel Verilerinizi Koruyun	26
Başkalarıyla İletişim	27

04

Oyunlarda Teknik Koruma	31
İçerik ve Kullanıma Dair Uyarıları Dikkate Alın.....	31
Genç Koruma Ayarlarından Yararlanın.....	34
Koruma Önlemleri ve Güven Arasındaki Denge.....	37

05

Dijital Oyunlar Ve Gençlik Kültürü	39
Çevrim İçi Topluluklar ve Hayran Grupları.....	39
Dijital Oyun İfluencerları.....	40
Let's Plays ve Livestream.....	40
Cosplay.....	41
E-Spor.....	42
Geleceğe Yönelik Bir Fırsat Olarak Dijital Oyunlar.....	43

06

Önemli Öneriler ve Bağlantılar – Anne-Babalar İçin Hepsi Bir Arada	45
Aile Oyunları İçin Fit Olun: Anne-Babalar İçin Link Önerileri.....	46
Künye.....	49

01

Dijital Oyunlara Genel Yaklaşım

Çocuklar oyun oynamayı severler: Çocuk parkında, okul bahçesinde, çocuk odasında, kartlarla veya masa oyunlarıyla. Bu nedenle dijital oyun dünyasının da erkenden onların dikkatini çekip heyecanlarını uyandırmasına şaşmamalı. Çocuklar bilgisayar ve video oyunlarında yeni rollere bürünürler, maceralar yaşarlar veya dünyalar yaratırlar. Becerilerini, hızlarını ve stratejik düşünme yeteneklerini kanıtlayabilirler. Ayrıca çocuklar sadece tek başına oynamazlar, aksine başkalarıyla da oynarlar. Çoğu kez karar vermeyi zorlaştıran çok sayıda oyun ve platform seçenekleri vardır. Anne-baba olarak bilgisayar oyunları oynamın veya oynamayın, fark etmez: Oyunlar, fonksiyonlar, olanaklar ve riskler hakkında ne kadar çok şey bilerseniz çocuklarınızla birlikte o

denli doğru kararlar verebilir, açık ve net kurallar koyabilirsiniz.

Dijital Oyun Oynamayı Ciddiye Alın

Oyun oynamak büyümenin önemli bir parçasıdır hatta oyun ve boş zaman hakkı olarak Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi'nde de yer alır. Dolayısıyla çocuklar ve gençlerin dijital oyun oynama hakkı da vardır ve bu onların gelişimi ve yaratıcılığı için önemlidir. Söz konusu oyun olunca pek çok çocuk ve genç adeta birer profesyoneldir ve kendisini de öyle görür. Bu nedenle anne-babalarının ve eğitimcilerinin kısıtlamalarını ve kurallarını kabullenmeye pek istekli değildirler, bunun adaletsizlik veya haksızlık olduğunu düşünürler.

Aile İçindeki Oyunlar

Berberce oyunlar oynamak için ara sıra kendinize zaman ayırın. Oyun oynamak için szleştiğiniz zamanlar da değerli aile zamanıdır. Bazı oyunlarda bir ilk izlenim edinmek için 15 dakika bile yeterlidir. Birlikte maceralara atılmak, görevlerin üstesinden gelmek ve bulmacalar ozmek eğlencelidir. Belki de çocuğunuzun verdiği tepki ve gösterdiği el becerilerine şaşıracaksınız. Bu gözünüzü korkutmasın, sadece oyuna devam edin! Farklı yaşlarda çocuklarla oynuyorsanız, oyun seçerken en küçük olanlara göre seçin. Büyük ocuklara uygun oyunlar için kendinize ayrıca zaman ayırabilirsiniz.

Bu nedenle çocuğunuzun bazı oyunları neden heyecan verici bulduğunu anlamaya çalışın. Çocuğunuzun diğer hobilerinde de yaptığınız gibi, gerçekten ilgi gösterin ve sorular sorun. Çocukların dijital oyunlarla ilgili olası her türlü problemde sizinle konuşmaya istekli olması için açık sözlü sohbetler ve bu sayede kurulan güven önemlidir.

neri

Çocuğunuzun oyun hakkında bildiği her şeyi size anlatması için olanak tanıyın. Bu sadece onun özgürce kendini ifade etmesini ve iletişim becerilerini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda sohbet başlatarak çocuğunuzun oyuna bakışını daha iyi anlamak için de size basit bir yöntem sunar.

neri

Aile içinde küçük çocukların uygun olmayan oyunlar oynamamalarına beraberce dikkat etmek önemlidir. Büyük ablalar veya ağabeyler de küçüklerin neler oynadıklarına veya neleri izlediklerine dikkat edebilirler.

Arkadaşlarda Oyun Oynamak

“Ama onlara izin veriyorlar!” Bu sözü çocuğunuzdan duymuşsunuzdur. Hiç dert etmeyin, bu tür ifadeler çok normaldir. Çocuklar kuralları karşılaştırıyorlar ve bazen de kısıtlamaları atlatmak için fırsat ararlar. Çoğu zaman daha az kural konan arkadaşlarının evleri onlara cazip gelir. Çünkü orada hem daha uzun süre hem de yaşlarına uygun olmayan oyunları oynayabildiklerini söylerler.

Bu durumda diğer anne-babalarla doğrudan iletişim kurmak işe yarar. Arkadaş çevresinde hangi kuralların uygulandığını ve yaş sınırlaması işaretlerine uyulup uyulmadığını sorun. Böylece koyduğunuz kuralların çiğnenmediğinden emin olursunuz ve çocuğunuz kuralların sadece evde geçerli olmadığını çabucak anlar.

Öneriler

- Bilgisayar oyunları konusunda okulda, veli toplantısında da konuşun.
- Diğer anne-babalarla sohbet edip bilinçli bir yaklaşım için değerli öneriler toplayın.

En Küçükler İçin Oyunlar

Çocuklar yaşamlarının ilk yıllarında özellikle temas ve diğer insanlarla etkileşimle öğrenirler. Bu yaşlarda dijital medya anlamlı değildir, çünkü çocuklar önce gerçek dünyayı tanımak ve yönlerini bulmak zorundadırlar. Anaokulu çağından itibaren medya içeriklerini anlamaya ve anlamlandırmaya başlarlar. Ama bu yaşta da çok fazla izlenim ve uyaran çocukları zorlayabilir. Yine de er ya da geç dijital medyayla tanışacaklardır. Gelişim durumuna bağlı olarak son derece sınırlı ve yakın takip altında bir dijital aygıt kullanımı çocuklar için yararlı bile olabilir. Bu nedenle sorumlu davranış belirleyicidir: Az ve öz. Anne-baba olarak da medya tüketimi takip edilmeli, açıklanmalı, çocuğunuzun neye ihtiyacı olduğuna ve onanelerin iyi geldiğine dikkat etmelisiniz.

Öneriler

- **Bilinçli oyun seçimi:** Sadece çocuğunuzun gelişim seviyesine uygun ve çocukça öğrenmeyi destekleyen oyunlar seçin. Bunu yaparken USK'nin yaş sınırlaması işaretlerine dikkat edin.
- **Medya tüketimini gözlemleyin:** Çocuğunuzun neler deneyimlediğini, asabi davranıp davranmadığını ve belki de nelerde zorlandığını anlamak için çocuğunuzu gözlemleyin ve başlangıçta oyunları birlikte oynayın.
- **Kuralları bildirin:** Oyunlarda hangi kuralların ve fonksiyonların önemli olduğunu ve bazı şeylerin neden tabu olduğunu çocuğunuza gecikmeden açıklayın.
- **Sınırlı kullanım zamanı:** Dijital oyunları oynamak için açık ve net zaman sınırları koyun ve bunlara tutarlılıkla uyun.
- **Rol model olun:** Kendi dijital aygıt kullanımınıza dikkat edin. Koyduğunuz kurallara, örn. "sof-rada cep telefonu kullanılmayacak" gibi, siz de uyun. Çocuklar taklit yoluyla çok şey öğrenirler.
- **Dengeli etkinlikler:** Dijital oyunların, açık havada oyun oynamanın veya başka çocuklarla diğer aktif etkinliklerin yerini almamasına dikkat edin.
- **Medya teneffüslerini planlayın:** Çocuğunuzun başka etkinlikleri de yapabilmesi için dijital medyaya ara vermesini sağlayın.

Çocuklar dijital oyunlara başladığında onlara eşlik etmek önemlidir. Medya eğitimi her zaman çocuğunun yaşına uygun olmalıdır.

02

Uygun Oyunların Seçimi

Oyunlar Çok Çeşitlidir

Bilgisayar oyunlarıla daha önce haşır neşir olduysanız Action-Adventures veya Jump'n'Run nedir, bilirsiniz. Peki ama Brawler, Battle Royal Shooter, Game Creator Plattform veya Steam size bir şey ifade ediyor mu? Etmiyorsa da şimdilik endişe edecek bir şey yok. Ama şunları bilmek önemli: Çeşitli oyun türleri sunan pek çok oyun ve platform türü vardır. Uygun oyunların seçimi konusunda çocuğunuza yardımcı olabilmemiz için oyunlar, platformlar ve bunların yaş sınırı işaretleri hakkında bilgi edinmelisiniz. Çünkü her oyun ve her platform, her yaşa veya her çocuğa aynı derecede uygun değildir.

Öneriler

- Yakınıınızda sevilen oyunları kendiniz deneyebileceğiniz medya pedagojisi alanında uzman kişilerden değerli öneriler alabileceğiniz aile toplantılarının olup olmadığını araştırın.
- USK internet sitesinden bilgi edinebilirsiniz. İnternet sitemizde oyun türlerine, oyun sistemlerine, oyun kavramlarına ve daha pek çok şeye dair kısa açıklamalar içeren bir sözlük bulunmaktadır.

usk.de/lexikon

Anne-Baba Sorumluluğu: Eğitmek ve Korumak

Federal Almanya Anayasası'nın 6'ncı maddesine göre anne-babalar, çocuklarına hangi medya içeriklerine erişim izni vereceklerine kendileri karar verme hakkına sahiptir. Ama bu hak sadece kendi çocukları için geçerlidir, misafirlige gelen diğer çocuklar için geçerli değildir. Anne-babalar, eğitime ve koruma sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için hangi içeriklerin uygun olduğunu özenle tartmalıdırlar. USK'nin yaş sınırlaması işaretleri karar vermede önemli bir rehberdir. Bunlar hangi içeriklerin hangi yaş için sakıncasız olduğunu gösterirler ve çocuğunuz için uygun oyunları seçmenize yardımcı olurlar.

Bu sorular size seçiminizde yardımcı olabilir:

- Oyunun yaş sınırlaması işareti nedir? Çocuğumun yaşına uygun mudur?
- Oyun hakkında hangi bilgilere sahibim?
- Çocuğum bu oyunu oynamak için yeterli beceriye sahip mi?
- Çocuğumun yaşına ve gelişim düzeyine daha uygun başka alternatifler var mı?

Öneriler

- Oyun hakkında bir izlenim edinmek için oyunun broşürünü okuyun veya internetteki tanıtımını izleyin.
- Kendi oyun algınızı çocuğunuza yansıtmayın. Çocuklar sorunlu içerikleri bizden farklı şekilde algırlar ve bunları bazen daha zor bazen de daha kolay değerlendirebilirler.
- Diğer ailelerin kararlarının sizi etkilemesine izin vermeyin. Çocuğunuza ve ailenize uygun kararlar verin.

USK Yaş Sınırlaması İşaretleri ve Ek Bilgiler

Çocuğunuz için bir oyun seçmek istiyorsanız USK'nin yaş sınırlaması işaretleri iyi bir ilk dayanak noktasıdır. Bunlar, gençlerin korunması bakış açısıyla bir oyunun hangi yaştan itibaren sakıncasız olduğunu gösterirler. Yani: Oyunun içerikleri belirtilen yaştan itibaren çocuklar için zararlı veya sakıncalı değildir.

Bilmekte yarar var: USK yaş sınırlaması işareti bir oyunun ne kadar zor olduğuna veya çocuğunuzun gelişimi için yararlı olup olmadığına dair bir bilgi vermez. Gençlerin korunması bakış açısıyla oyunun çocuğunuzun yaşına uygun olup olmadığını, gelişimi olumsuz etkileyebilecek içerikler veya çevrim içi fonksiyonlardan dolayı riskler içerip içermediğini gösterir.

USK yaş sınırlaması işaretinin yanı sıra ek bilgiler de bulabilirsiniz:

→ Oyuna neden bu yaş sınırı konmuş?

Yaş sınırlaması işaretlerinin yanı sıra, içeriklerin çocuklar için sorunlu olabileceği uyarı sözcükleri bulunur, örneğin şiddet, karamsar atmosfer veya sık satın alma uyarısı gibi. Çevrim içi sohbet veya oyun içi satın alma da, oyuna nasıl entegre edilmiş olduğuna veya koruyucu teknik fonksiyonların bulunup bulunmamasına göre önemli rol oynar.

→ Oyunda bilmeniz gereken hangi fonksiyonlar var?

Oyunun içinde çoğu kez internete bağlı olan ek fonksiyonlar bulunur, bunlar örneğin sohbet, satın alma veya konum paylaşma olanağı sunar. Bu tür fonksiyonlar, özellikle gözetimsiz kullanılıyorsa beraberrinde riskler getirebilir.

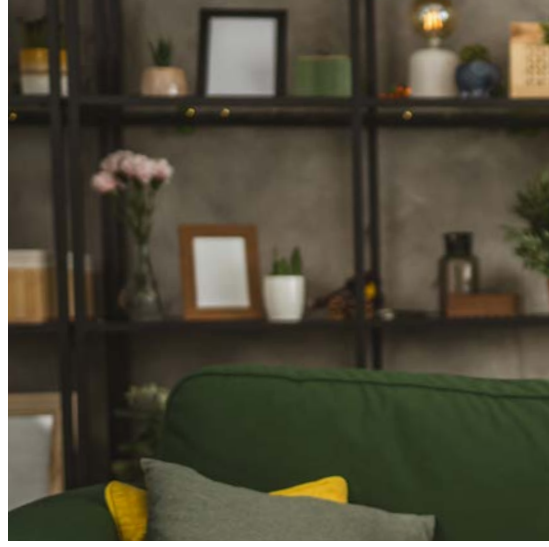

USK yaş sınırlaması işaretlerine ve ek bilgilere dair ayrıntılı açıklamaları USK internet sitesinde bulabilirsiniz.

usk.de/die-usk-alterskennzeichen

Aileler USK'nin yaş sınırlaması işaretlerini ve ek bilgileri oyun ambalajlarının arka yüzlerinde, usk.de adresindeki USK'nin kontrol veri tabanında veya Nintendo eShop, Google Playstore, Xbox Store veya Sony PlayStation Store gibi birçok yaygın çevrim içi oyun platformunda bulabilirler. Bilmekte yarar var: Sadece USK yaş sınırlaması işaretini gördüğünüzde o oyunun USK tarafından değerlendirilmiş olduğundan emin olabilirsiniz. USK işaretini görmediğinizde dikkatli olmalısınız. Bu durumda oyunu yakından incelemelisiniz.

Öneriler

- Oyunun üzerinde USK'nin yaş sınırlaması işaretinin bulunup bulunmadığına dikkat edin. Bu yoksa mutlaka dikkatli olmalısınız.
- Oyun içindeki riskleri görebilmek için ek bilgilere bakın.
- Çocuğunuzun sohbet uygulamalarını veya oyun içi satın almayı kullanıp kullanmadığını düşünün ve çocuğunuzla kurallar kararlaştırın.
- Oyun konsolunu, akıllı telefonu, tableti ve benzeri aygıtları güvenli hale getirin. Bunun için teknik güvenlik ayarlarından yararlanın. Bunu nasıl yapacağınızı bu → [rehberde](#) ve örn. medien-kindersicher.de adresinde öğrenebilirsiniz.

Pedagojik Açıdan Değerlendirilmiş Oyunlar

Bir oyunun çocuğunuz için anlamlı olup olmadığını öğrenmek veya genel olarak oyunlar hakkında bilgi edinmek istiyorsanız ilgili uzman portallarına bakmanız yararlı olur. Buralarda oyunlar hakkında pedagojik değerlendirmeler, yaş tavsiyeleri, bağımsız yorumlar ve tavsiye edilmeye değer oyunlar için ödüller bulunur. Çeşitli değerlendirme kategorileri ve simgeler yardımıyla en önemli bilgileri çabucak bulabilirsiniz.

Dijital oyunların pedagojik değerlendirmelerini sunan portalların özetini burada bulabilirsiniz:

usk.de/hilfeseiten

Öneriler

- Çocuğunuzla birlikte oyun seçmeden önce pedagojik değerlendirmeler hakkında bilgi edinin.
- Oyunun pozitif değerlendirilen yönleri hakkında çocuğunuzla konuşun.
- Aile içinde medya kullanımına dair yararlı bilgileri örneğin elternguide.online internet sitesinde de bulabilirsiniz.

Dijital Oyunlarla Öğrenmek

Dijital oyun oynamak eğlencelidir, üstelik bir şeyler de öğrenilebilir. Dijital oyunlar birçok beceriyi, çoğunlukla öğretmenlerin veya anne-babaların fazlaca yardımı olmadan, geliştirebilir. Bunlar arasında mantıksal düşünme, problem çözme veya el-göz koordinasyonu sayılabilir. Ama oyunlar çocuklar ve gençlere daha fazlasını da öğretebilir. Heyecanlı hikayeler başka perspektiflerden bakmaya yardımcı olur, geçmişe doğru sanal yolculuklar yapmak tarihi yaşanabilir kılar ve etkileşimli sistemler karmaşık bağlamları kolay anlaşılabilir hale getirir. Örneğin bir hammadde döngüsünün anlamı, tahaya çizilen bir resme göre bir simülasyon oyunuyla çok daha kolay açıklanabilir. Anne-babalar veya öğretmenler hangi oyunun hangi amaca uygun olduğunu bilirlerse ve hatta kendileri de bu konuda yaratıcı olursa dijital oyunlarla öğrenme olanakları çok çeşitlidir.

Öneri

Dijital Oyun Kültürü Vakfı, oyun yoluyla öğrenmek için son derece uygun olan oyunlardan seçilmiş bir listeyi yayınlamaktadır. Siz de bundan ilham alabilirsiniz.

stiftung-digitale-spielekultur.de/paedagogische-spiele

03

Güvenli Oyun

İçin Oyun

Kuralları

Anne-baba olarak çocuğunuza büyürken – yürümeyi öğrenirken, yüzerken veya bisiklet sürerken – eşlik edersiniz. Destek olmak, cesaret ve güven vermek için oradasınızdır. Trafikte de çocuğunuza yönünü bulabilmesi için yardımcı olursunuz. Ona trafik kurallarını açıklarsınız ve onun yolda güvenli hareket etmesini sağlarsınız.

Çocuğunuz yaşı ilerledikçe bir çok şeyle meşgul olur: Dijital oyunlar da büyük bir olasılıkla bunlar arasında olacaktır. Yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi bu konuda da kuralları bilmek ve onlara uymak önemlidir. Dijital oyunlarla ilişkisi konusunda çocuğunuza eşlik eder, açık ve net kurallar koyarsanız onun bu mecradan kendinden emin ve dengeli şekilde yararlanmasına yardımcı olursunuz.

Oyun Süresi ve Kurallar: Dengeli Kullanım

Çocuğum bilgisayar ve video oyunlarıyla ne kadar zaman geçirmeli? Çok yerinde bir soru. Bunun genel geçerli bir yanıtı olmasa da bazı temel kuralları vardır. Çocuğunuzu en iyi siz tanırırsınız ve hem oyun oynamak hem de oyuna ara vermek için ne zaman bir molaya ihtiyacı olduğunu bilirsiniz. Kendi tahminlerinize güvenin ve bunun için uygun kurallar koyun. Oyun zamanını kararlaştırırken şunları da düşünün:

- **Çocuğın yaşı:** Çocuk ne kadar küçükse oyun süresi o kadar kısa olmalıdır ve o kadar çok mola planlanmalıdır.
- **Gelişim düzeyi:** Her çocuk farklıdır. Odaklanma becerisini, öz kontrolünü ve sorumluluk bilincini göz önünde bulundurun.

- **Medya deneyimi:** Çocuğunuzun zaten dijital oyunlar konusunda deneyimi var mı? Önemli kuralları biliyor mu?
- **Oyunun türü:** Kısa beceri oyunları mı, uzun strateji veya simülasyon oyunları mı? Oyunlar çocukların konsantrasyonunu farklı şekillerde etkiler.
- **Gerekli zaman:** Bazı oyunlar sorunsuzca duraklatılabilirken bazıları ilerlemelerin kaydedilebilmesi için daha uzun oturumlar gerektirir.

Küçük çocuklarda oyun süresi:

Küçük çocuklar henüz uzun süreli ve kesintisiz konsantre olamazlar, dolayısıyla oyun süresi yaş aldıkça adım adım artırılmalıdır.

Yeni oyunlar daha zor bırakılır, yani heyecanlı bir kitap gibi. Ara sıra biraz daha uzunca oyun oynamak, bir alışkanlığa dönüşmedikçe sorun olmaz. Ödevlere ve yeterli uykuya zaman kalması için hafta içinde oyun süresini sınırlandırmak yararlı olabilir. Zaman soyuttur ve küçük çocuklar bunu henüz anlamaz. Bu nedenle bir kum saati gibi görsel bir araç karşılaştırılan oyun zamanına daha iyi uyulmasına yardımcı olabilir. Oyun süresini sınırlandırmak için diğer bir pratik örnek şu olabilir: Çocuğunuza haftalık zaman kontenjanı tanıyın, örneğin haftada beş oyun oturumu gibi. Bunun için bir kutuya beş taş koyabilirsiniz. Çocuğunuz her oyun oynadığında bir taş eksil-

tilir. Taşların hepsi bitince o haftanın oyun kontenjanı tükenmiş olur. Sonraki hafta kutu yeniden doldurulur. Böylece çocuğunuz oyun zamanını bilinçli kullanmayı öğrenir.

Büyük çocuklar ve gençlerde oyun süresi:

Büyük çocuklarda “zaman bütçesi” gibi haftalık esnek oyun süresi, onların oyun davranışlarında sorumluluk üstlenmelerine ve stresten kaçınmalarına yardımcı olur. Çocuklar aynı zamanda yemekten veya yatmadan önce uzun oyun oturumlarını başlatmamayı öğrenmelidirler. İyi bir zaman duygusu, kendilerine tanınan oyun zamanını mantıklı şekilde kullanmalarına yardımcı olur.

Birçok oyun duraklatılabilir veya kaydedilebilirken başkalarıyla oynanan çevrim içi oyunlarda bu genelde mümkün değildir. Dolayısıyla çocuğunuzun devam eden oyununu sonuna kadar oynamak istemesine anlayış gösterin; siz de sonuçta izlediğiniz filmi en heyecanlı sahnesinde kapatıp gitmezsiniz. Gereksiz çatışmalardan kaçınmak için çocuğunuza oyunu kapatması gerektiğini erkenden hatırlatın.

Oyun davranışı: Uyarı sinyallerini anlamak ve harekete geçmek

Çocuklar ve gençlerde, oyun son derece heyecanlı ve eğlenceli olduğu için sıklıkla yoğun oyun oynanan

dönemler olabilir. Bazı oyunlar, oyun süresini uzatmayı hedefleyen iş modelleri uygular. Bunlarda örneğin push bildirimler, sınırlı zamanı olan teklifler, uzun ara verildiğinde gerileme veya oyun figürünü kaybetmek gibi şeyler olabilir. Bu mekanizmalar daha fazla oyun oynatmak veya oyuna daha çabuk geri döndürmek için tasarlanmıştır. Oyun zamanını daha iyi yönetebilmek için bu stratejilerin farkında olmak önemlidir.

Bu konuda yüksek risk taşıyan oyunlara USK tarafından “Çok oynama baskısı” uyarısı konur. Bu nedenle çocuğunuza dikkat edin! Uzun oyun süreleri düzenli molalarla kesilmelidir. Aşırı uzun oyun süresi uzun vadede çocuğunuzun sağlığını etkileyebilir. Aşağıdaki belirtiler size, çocuğunuzun muhtemelen çok fazla oyun oynadığına dair ipucu verir:

- Baş ağrısı
- Gerginlik
- Yorgunluk
- Asabiyet
- İsteksizlik

Çocuğunuzun davranışındaki bazı değişiklikler normaldir ve ergenliğe dairdir. Ancak çocuğunuzun oyun nedeniyle sürekli değişiklikler yaşıyorsa veya sağlık sorunları ortaya çıkıyorsa oyun zamanı sınırlandırılmalı veya alternatif bir oyun bulunmalıdır. Boş zamanlar için çeşitli olanaklar sağlayın, gözlemlerinizi ve olası alternatifleri çocuğunuzla açıkça konuşun.

Çocuğunuz anılan belirtilerin bazılarını geçici olarak sergiliyorsa bu, doğrudan hasta olduğu anlamına gelmez. Aşağıdaki belirtiler uzun süre boyunca ortaya çıkıyorsa profesyonel yardıma başvurmalısınız:

- **Kontrol kaybı:** Çocuğunuz hiçbir durumda oyun başından kalkamıyor.
- **Düşüncede içe kapanma:** Çocuğunuzun başka hiçbir şeye ilgisi yok.
- **Tecrit:** Sosyal ilişkileri ve gündelik sorumlulukları ihmal ediyor.
- **Gerçeklerden uzaklaşma:** Günlük yaşama, aile ve okula yansıyan olumsuzluklar görmezden geliyor.

Medya süresinin tamamı mantıklı şekilde düzenlenmelidir: Tekil süreler yerine kapsayıcı zaman

Çocuklar ve gençler birçok medya aracını eş zamanlı kullanır: haberleşmek, fikir alışverişi ve sohbet için. Bu nedenle sadece oyun zamanı belirlemek yerine boş zamanlarını planlayarak medya kullanımının tamamı için örneğin bir "medya kullanım anlaşması" yapılarak düzenlenmelidir. Bunda somut oyun zamanlarının yanı sıra televizyon, bilgisayar, tablet ve akıllı telefon başında geçirilen zamanlar da dikkate alınır. Okul için olan medya kullanımını bu hesaba dahil edilmemelidir.

Öneriler

- Sabit kurallar ve rahatça oyun oynamak için esneklik arasında dengeyi bulun.
- Örneğin oyun oynamak için birlikte adil ve uygulanabilir aile kuralları kararlaştırın.
- Düzenli ara vermeye ve diğer boş zaman etkinliklerini göz önünde bulundurun.
- "Çok oynama baskısı" gibi USK uyarılarına özellikle dikkat edin.
- Medya kullanımını gözünüzden ayırmayın ve teknik koruyucu önlemler alın; bunlar kullanım davranışını iyi görebilmenizi sağlar. Daha fazlasını → 4. bölümde bulabilirsiniz.

Boş Zamanlarda Medya Süreleri İçin Referans Tavsiyeler

3 yaşına kadar

Ekranlı medya önerilmez

6–9 yaş

Bazı günler 30 ila 45 dakika, gözetim altında

12–16 yaş

Günde en fazla 2 saat

6 yaşına kadar

Bazı günler en fazla 30 dakika, gözetim altında

9–12 yaş

Günde 45 ila 60 dakika

16–18 yaş

Günde 2 saat

12 yaşından büyük çocuklar için

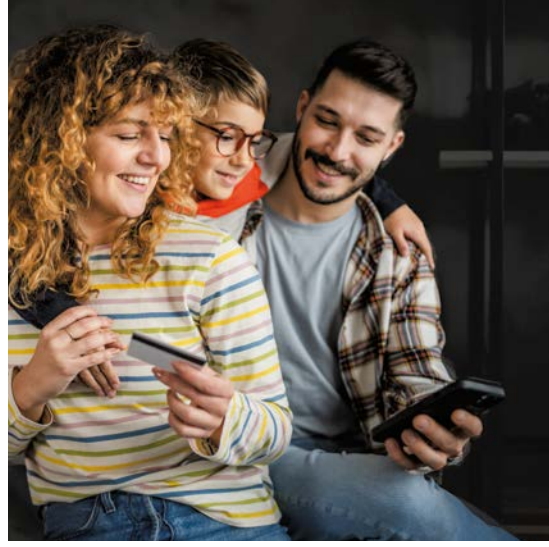
alternatif: Günlük veya haftalık zaman bütçesi kararlaştırın!

Referans olarak: Çocuğun her yaşı için günde 10 dakika veya her yaşı için haftada bir saat.

Oyunlarda Para Harcama

Dijital oyunlara günümüzde çeşitli yollardan ve platformlardan – akıllı telefondaki uygulama üzerinden, oyun konsollarından, bilgisayardan veya tarayıcı oyunu olarak doğrudan internet üzerinden – erişilebilir. Mağazalardan veri depolama ortamı üzerinde satın alınan oyunların genelde çevrim içi fonksiyonları, mesela çoklu oyuncu modları, güncellemeleri veya ekstra içerikleri vardır. Böyle olunca pek çok durumda, ücretli eklentiler veya çevrim içi hizmetlere abonelik gibi ek masraflar ortaya çıkabilir. Bu nedenle olası satın alma uyarıları ve ek maliyetler (oyun içi satın alma) hakkında bilgi edinmelisiniz.

Ek satın alma seçenekleri sadece ücretsiz oyun ve uygulamalarda değil, satın alınan çevrim içi fonksiyonlu tam sürüm oyunlarda da vardır. Çoğunlukla ücretli ekstra özellikler teklif edilir, mesela oyun figürleri için kozmetik uyarlamalar, özel eşyalar veya rasgele nesnelere ("ganimet kutusu") v.b. Bazı oyunlarda, oyuncuları para harcamaya veya daha uzun süre oynamaya teşvik etmek için tasarım teknikleri kullanılır. Çocuklar ve gençler oyunlarda rekabet ediyorlarsa bazı başarılarına veya ayrıcalıklı içeriklere erişme arzusu bir statü simgesine dönüşebilir. Ender eşyaları veya özel karakterleri biriktirme arzusu

onları bu ekstralar için para ödemeye sevk edebilir. Oyundaki bu tür öğeler son derece değerli veya prestijli olarak algılandığında cazibe artar.

Aşağıdaki hususlar oyunlarda bilinçli para harcamak konusunda size ve çocuğunuza yardımcı olacaktır:

- **Erkenden aydınlatın:** Henüz oyuna başlamadan önce çocuğunuzla olası harcamalar ve oyun içi satın alma hakkında konuşun. Birçok oyunda nasıl ve neden gerçek para harcandığını açıklayın.
- **Sınırlar koyun:** Oyunlar veya oyun içi satın alma için ne kadar para harcanabileceğine dair açık ve net sınırlar belirleyin ve bunlara tutarlılıkla uyun.
- **Sorumluluk alın:** Ödeme yöntemlerinin (örn. kredi kartları, PayPal) üzerindeki kontrolü kaybetmediğiniz-

den ve satış onayı şifrelerini çocuğunuza söylemediğinizden emin olun.

- **Aciliyete dikkat edin:** Bazı oyunların satış için tasarım öğeleri kullanarak oyuncuları nasıl para harcamaya yönelttiğini açıklayın.
- **Nelerin satın alındığını anlayın:** Çocuğunuza oyun içinde neden bir şeyler almak istediğini sorun ve bu ek harcama olmadan da oyun deneyiminin yaşanıp yaşanamayacağını birlikte kararlaştırın.
- **Öğrenme olanakları sunun:** Sorumluluk bilinciyle para harcama hakkında çocuğunuzla konuşun. İnternetteki oyun içi hesap makineleri oyun içi para biriminin gerçek hayatta ne kadar tuttuğunu anlamaya yardımcı olur.
- **Anlayış gösterin:** Aynı, çocuğunuza şekerleme verdiğiniz gibi ara sıra oyun içi satın almalara da izin verebilirsiniz, ama ipin ucunu kaçırmamalısınız.
- **Düzenli olarak sorun:** İpin ucunu kaçırmamak ve olası sorunları erkenden fark edebilmek için diyalog halinde kalın ve hangi alışverişlerin yapıldığını düzenli olarak sorun.

Umulmadık masraflardan kaçınmak için anne-babalar kullanıcı hesaplarını çocuklarıyla birlikte oluşturmalıdırlar

ve satın alma seçeneklerini güvenlik kodları veya kilitleriyle korumalıdırlar. Eğer hesabınız alışverişe açıksa çocuğunuzun sizin hesabınızla oyun oynamasına izin vermeyin. Ödeme yöntemlerinin güvenli kullanımı hakkında çocuğunuzla konuşun. Seçeneklerden biri, sadece belirlenen bütçe kadar harcama yapmaya izin veren ön ödemeli kartlar kullanmaktır. İstenmeyen harcamaları önlemek için cep telefonlarının veya sabit telefonların ücretli hizmet aramalarına kapatılması da genelde mümkündür.

Öneriler

- USK yaş sınırlaması işaretlerinde “Yoğun satın alma uyarısı”, “Oyun içi satın alma” ve “Oyun içi satın alma + sürpriz nesneler” uyarılarına da dikkat edin.
- Ek giderler ve sorumlu çevrim içi alışveriş konuları hakkında çocuğunuzla konuşun. Diğer anne-babalarla sohbet edip bilinçli bir yaklaşım için değerli öneriler toplayın.
- Banka ve kredi kartı bilgilerinizin kontrolünü elden bırakmayın.
- Harcamaları sınırlandırmak için teknik ayarlardan yararlanın.

Kişisel Verilerinizi Koruyun

Çevrim içi hizmetlerden yararlanmak için genellikle bir hesap oluşturmak gerekir, bunun için normalde bir e-posta adresi yeterlidir. Ancak bazen kişisel bilgiler de istenir. Genelde bu verilerin nasıl kullanıldığı ilk bakışta anlaşılmaz. Bu nedenle hesap oluştururken çocuğunuzun yanında olun, hangi verilerin gerekli olduğunu ve bunların paylaşılıp paylaşılmadığını birlikte kontrol edin. Çocuklar ve gençler kişisel verilerini internette dikkatli kullanmayı öğrenmelidirler. Profil oluştururken, özellikle söz konusu platform yabancılarla iletişim kurulabilmesine olanak sağlıyorsa, çocuklar ve gençler gerçek adlarının yerine takma adlar ve gerçek fotoğraflarının yerine avatarlar kullanmalıdırlar.

Siz ve çocuklarınızı kişisel verilerinizi neden dikkatli kullanmak zorundasınız:

- **Kimlik hırsızlığına karşı koruma:** Kişisel veriler sahte profiller oluşturmak veya kendisini başkasının yerine koymak isteyen başkaları tarafından kullanılabilir.
- **İstenmeyen iletişimden kaçınmak:** Yabancılar kişisel bilgileri kullanarak güven kazanmaya veya doğrudan iletişim kurmaya çalışabilir.

- **Özel hayatın korunması:** Bir kez paylaşılan veriler internetten kolayca silinemez ve ileride istenmeyen sonuçlar doğurabilir.
- **Konum bilgileri nedeniyle tehlike:** İkamet veya yerleşim yeri hakkındaki bilgiler riskler barındırabilir, özellikle de yabancılar bunlara erişebiliyorsa.
- **Verilerin ticari amaçla kullanılması:** Pek çok şirket kişisel verileri reklam için kullanır veya bunları satar. Bu durumun reşit olmayan kişilerin tarafından kullanımı için de geçerli olup olmadığını kontrol edin.

Dijital dünyada çocuğunuza aktif olarak eşlik edin ve kişisel verilerin bilinçli kullanımını öğretmek için zaman ayırın. Olası riskler hakkında ve dikkatli kullanımın neden önemli olduğu hakkında düzenli olarak konuşun. Özellikle anne-babalar ve çocuklar için hazırlanmış birçok platformun sunduğu yardım olanaklarından yararlanın. Bu sayede interneti sorumluluk bilinciyle ve kendinden emin şekilde kullanmak için güvenli bir temel atarsınız.

Öneriler

- USK yaş sınırlaması işaretlerindeki “İletişim riski”, “Yüksek iletişim riskleri” ve “Konum paylaşımı” uyarılarına dikkat edin.
- Çocuğunuzun hesabını onunla birlikte oluşturun ve gerekli koruyucu ayarları yapın.
- Çevrim içi hizmetler için çocuğunuzun adını, yaşadığı yeri, yaşını veya okulunu açık etmeyen nötr bir e-posta adresi kullanın.

mesajlar oyun toplulukları içinde yaygınlaşır. Çoğu genç genelde sözlerinin nasıl bir etki yarattığının bilincinde değildir çünkü karşısındakinin tepkisini göremez. Diğer yanda, özellikle yeni veya kadın olduğu düşünülen kişilere yönelik kasıtlı toksik davranışlar da vardır; bu kişiler genelde hakaretlere ve küçük düşürücü sözlerle maruz kalırlar. İnternetin pek çok alanında olduğu gibi oyun toplulukları da dezenformasyon ve aşırı görüşlü içerikler için de bir mecra sunabilir. Bazı durumlarda gençleri, örtük mesajlar ve sembollerle aşırı görüşlü ideolojiler için taraftar olarak kazanmaya çalışırlar.

Başkalarıyla İletişim

Pek çok çevrim içi oyun yazılı, sözlü veya görüntülü sohbet fonksiyonu sunar. Arkadaşlarla veya topluluk içinde fikir alışverişi stratejik anlaşmalar için yararlıdır, takım ruhunu geliştirir ve iletişim becerilerini geliştirmeye yardımcı olur. İletişim fonksiyonunu devre dışı bırakmak genelde mümkündür ama özellikle takım oyunlarında oyun başarısının kalitesini epey düşürebilir.

Çevrim içi oyunlar ya da Twitch, Discord veya YouTube gibi platformlardaki iletişim sırasında bazen sözlü çatışmalar ve küfürleşmeler olabilir. İnternetteki anonimlik, öz kontrol eşiğini düşürür ve hakaret içeren veya saldırgan

Nette güvenli ve saygılı ilişkiler için önemli notlar

- **Nahoş iletişimleri engelleyin:**
Çocuğunuzu hakaret eden veya saldırgan kişileri bloklamaları ve onlarla iletişimi kesmeleri yönünde cesaretlendirin. Çoğu platform bunun için basit fonksiyonlar veya gençlerin korunmasına yönelik bir irtibat adresi sunar.
- **Moderatörlü sohbetler kullanın:**
Çocuğunuzun mümkün olduğunca moderatörlü sohbet özelliği içeren platformlar kullanmasına dikkat edin. Böyle ortamlarda eğitilmiş kişiler sorunlu içerikleri hızla kaldırır- lar.
- **Dezenformasyonu fark edin:**
Çocuğunuz, çevrim içi ortamda paylaşılan her şeyin gerçek olmadığını bilmelidir. Eleştirel sorgulama önemlidir. Güvenilir bilgilerin yalan haberlerden nasıl ayırt edilebileceği hakkında çocuğunuzla konuşun.
- **Saygılı birliktelikler: Çevrim içi ortamlarda da nezaket ve saygı önemlidir.** Çocuğunuz hakaretlere veya kışkırtıcı eylemlere katılmamalıdır.
- **Karşı duruş sergileyin: Özellikle ideolojik söylemlerde tarafını belli etmek, nefret söylemine veya yalan haberlere karşı durmak önemlidir.**

Diğer oyuncular genelde anonim adlar veya takma adlar kullanırlar, çevrim içi iletişimde kendi özel hayatınızı ve güvenliğinizi korumak için bu olağandır ve önemlidir. Ama bu aynı zamanda diğerlerinin gerçek kimliğinin ve niyetinin çoğunlukla belirsiz olması anlamına da gelir. Dolayısıyla yetişkinlerin internette çocuklara yaklaşım onların güvenini kazanmaya çalışmaları riski ("grooming") vardır. Özellikle yaşı küçük çocuklar çevrim içi kişilere çabuk güvenmeye eğilimlidirler, yaş ve hobiler hakkında verilen yanlış bilgileri veya yanıltıcı fotoğrafları sıklıkla gerçek zannederler. Zararsız gibi görünen bir şey aşırı durumlarda cinsel taciz veya suistimal gibi tehlikeli olaylara yol açabilir.

İnternette güvenle gezinin: Anne-babalar ve çocuklar için önemli sohbet konuları

- **Grooming'i fark edin:** Yetişkinlerin internette kendilerini çocuğunuzun yaşıtı olarak tanıtıp onun güvenini kazanmak ve onu manipüle etmek isteyebileceklerini çocuğunuza anlatın.
- **Çevrim içi arkadaşları sorgulayın:** Çocuğunuz, internette herkesin iddia ettiği kişi olmayabileceğini bilmelidir. Fotoğraflar, hobiler ve yaş kolaylıkla yanıltıcı olabilir.
- **Çevrim içi arkadaşlarla buluşmalara eşlik edin:** Çocuğunuzun sadece sizin onayınızla çevrim içi arkadaşlarıyla – ve sadece kamuya açık yerlerde ve eşlikli olarak – buluşabileceğini kararlaştırın.

Çocuğunuzla düzenli olarak çevrim içi deneyimleri hakkında konuşun ve bir şeyler hoşuna gitmediğinde iç sesini dinlemesi yönünde onu cesaretlendirin. Saygılı davranmanın çevrim içi mecralarda da olağan olması gerektiğini ve bazı şeylerden uzak durmanın veya yardım almanın doğru olacağını ona anlatın. Kurallar ve güvenlik önlemlerini çocuğunuzla açık bir şekilde konuşursanız ona dijital dünyada güvenli ve özgüvenle hareket edebilmesinde yardımcı olursunuz.

Öneriler

- USK yaş sınırlaması işaretlerindeki "İletişim riskleri" ve "Yüksek iletişim riskleri", "Sohbet" ve "Konum paylaşımı" uyarılarına dikkat edin.
- Çocuğunuzun korumak için var olan teknik ayar olanaklarını öğrenin.
- Ortak bir oyun deneyimi için iletişimi mümkün olduğunca bilinen kişilerle sınırlayın.
- Çocuğunuz şunu bilmelidir: Her çevrim içi kişi zararsız değildir ve emin olmadığında her zaman size danışabilmelidir.

04

Oyunlarda

Teknik

Koruma

Pek çok oyun platformu artık pratik koruma fonksiyonları sunuyor. Örneğin bunlarla çocuğunuzun hangi içerikleri görebileceğini ayarlayabilir, oyun içi satın alma işlemlerini sınırlandırabilir veya günde - haftada ne kadar oyun oynayabileceğini belirleyebilirsiniz. Çocuk koruma filtresi ve genç koruma ayarları da çocuğunuzun güvenli bir dijital ortamda hareket edebilmesini sağlar.

Oyunlarla arası pek iyi olmayan anne-babalar bazen kendilerini yetersiz hissedebilirler. Ama: Çocuğunuzun çevrim içi etkinlikleri için sorumluluk almanız önemlidir. Çocuklar desteğe, açık ve net kurallara gereksinim duyarlar – dijital dünyada da bu böyledir. Elinizde hangi olanakların bulunduğunu ve nelere dikkat etmeniz gerektiğini size burada göstereceğiz.

İçerik ve Kullanıma Dair Uyarıları Dikkate Alın

USK yaş sınırlaması işaretleri, 2023 yılından beri anne-babaların oyunları değerlendirmesini kolaylaştırmak için daha fazla bilgi içeriyor. Artık yaş sınırlaması işaretinin yanı sıra, oyuna belirli bir sınırlamanın neden konulduğuna dair (örn. “Çizgi film şiddeti” veya oyunun “Eylem baskısı” içermesi nedeniyle) açıklamalar da bulabilirsiniz.

Kullanım sırasındaki olası riskler de ayrıca anılır: Bunlar arasında sohbet, oyun içi satın alma veya konum paylaşımı sayılabilir. Bu sayede bir oyunun çocuğunuza uygun olup olmadığını ve bazı koruma fonksiyonlarını etkinleştirmek gerekip gerekmediğini daha iyi değerlendirebilirsiniz.

Bu ek uyarıları şuralarda bulabilirsiniz:

- **Ambalajın arka yüzünde,**
- **Çevrim içi platformlarda**
- **ve usk.de adresindeki USK veri tabanında.**

Var olan ek uyarıların listesini ve bunlara ait açıklamaları USK internet sitesinde bulabilirsiniz.

usk.de/die-usk-alterskennzeichen

 6	Handlungsdruck	usk.de
--	-----------------------	-------------------------------------

 12	Erhöhte Kaufanreize Druck zum Vielspielen	usk.de
Enthält: In-Game-Käufe, Chats		

 16	Gewalt Erhöhte Kaufanreize Druck zum Vielspielen	usk.de
Enthält: In-Game-Käufe (+ zufällige Objekte) Chats		

 18	Gewalt Drogen	usk.de
Enthält: In-Game-Käufe, Chats		

Birçok oyun ve cihaz, oyun süresini sınırlama, içeriği kısıtlama ve satın alımları güvenli hale getirme olanağı sunar. Böylece genel durumu takip edebilir ve uygun kurallar belirleyebilirsiniz.

Genç Koruma Ayarlarından Yararlanın

Koruma fonksiyonlarını ayarlamadan önce şunları bilmelisiniz: Çocuğunuz hangi aygıtı kullanıyor? Aygıtın akıllı telefon, tablet, bilgisayar veya oyun konsolu olmasına göre teknik koruma önlemlerini etkinleştirmek için farklı seçenekleri vardır.

Nintendo Switch, Xbox veya PlayStation gibi konsollar için, konsol kurulumu yapılırken etkinleştirilebilen bütünlük çocuk emniyeti vardır. Mobil aygıtlarda, örneğin Android aygıtlar için Google Family Link gibi pratik koruma uygulamaları vardır. Birçok sistem artık içerik filtresi, ekran zamanı sınırlayıcısı ve yaş sınırlaması gibi bütünlük çocuk koruma fonksiyonları da içeriyor. Bu ayarları öğrenin ve ailenizin ihtiyaçlarına göre ayarlayın. Düzenli güncellemeler yapmayı unutmayın.

Öneri

Mutlaka ayrı bir çocuk hesabı oluşturun. Böylece ayarları en iyi şekilde yönetebilir ve düzenleyebilirsiniz.

Yaş Basamaklarını Belirlemek

Dijital aygıtlarda belirli içeriklere erişimi kontrol etmek için uygun yaş basamaklarını çoğunlukla bütünlük çocuk koruma ayarları ve filtreleri üzerinden ayarlayabilirsiniz. Bunları ilk kurulum sırasında etkinleştirmek ve güvenli bir ebeveyn parolasıyla korumaya almak idealdir. Akıllı telefonlarda, tablet ve bilgisayarlarda uygulamalar, oyunlar ve filmler için yaş sınırlamaları belirleyebilirsiniz. Çoğu işletim sisteminde uygulamanın kullanımını ve içeriklere erişimi söz konusu içeriklerin yaş sınırlaması işaretine göre kısıtlayabilirsiniz. PlayStation, Xbox veya Nintendo'nun oyun konsolları da belirli oyunlara veya fonksiyonlara erişimi kısıtlayarak çocuğun yaşına uygun kullanım seçenekleri sunarlar. Gerekirse bazı oyunlar için istisnalar tanımlayabilirsiniz.

Öneri

Çocuğunuzun sadece yaşına uygun içerikleri kullanmasını sağlamak için oyun sistemlerinin çocuk koruma ayarlarını düzenli olarak kontrol edip düzenleyin.

Oyun Zamanını ve Zaman Bütçesi Tanımlayın

Çoğu oyun platformu oyun süresini sınırlandırma olanağı sunar. Günde veya haftada ne kadar süre oyun oynatabileceğini belirleyebilirsiniz. Zaman sona ermeden önce çocuğunuza oyun aşamasını kaydetmesi için bir uyarı gösterilir.

Bazı konsollar ve oyunlar çocuklara ve gençlere otomatik mola hatırlatmaları yapar, çünkü oyun oynarken genelde zamanı unuturlar.

Son derece pratik: Pek çok çevrim içi oyun, oyun süresini sadece bir cihazda değil, aksine doğrudan oyuncu hesabına bağlı olarak sınırlandırır. Böylece çocuğunuz arkadaşında oyun oynarken de sınırlama geçerli olur. Ayrıca ne zaman ve hangi günlerde oyun oynanmasına izin verileceğini de ayarlayabilirsiniz; bu özellikle yaşı küçük çocuklar için yardımcı olur.

Öneri

Bir çocuk koruma uygulamasıyla aygıt ve uygulama kullanımını, nerede olursanız olun, esnek bir şekilde yönetebilirsiniz. İhtiyaç halinde biraz daha fazla oyun zamanı verebilirsiniz.

Harcama Limitlerini Belirleyin

Umulmadık harcamalardan kaçınmak için çocuklar ve gençler anne-babalarının aygıtları veya hesapları üzerinden oynamamalıdır, çünkü bunlarda genelde kredi kartları gibi ödeme yöntemleri kayıtlıdır. En iyisi, satın alma seçeneklerinin devre dışı bırakıldığı veya sınırlandırılabilirdiği ayrı bir çocuk hesabı açmaktır. Özellikle kapalı sistem şeklinde işleyen oyun konsollarında satın almalar için sabit harcama limitleri veya parolalar tanımlanabilir. Bilgisayarlarda ve mobil aygıtlarda ise buna uygun ayarlamalar yapılmalıdır.

Öneri

Oyun içi satın alma işlemlerini doğrudan kontrol edebilmek ve sadece bilinçli olarak buna izin vermek için platformlarda ön ödemeli hesaplar veya aile onayı kullanın.

Ebeveyn Denetimleri, çocuğunuzu
mobil cihazlarda da korur.

İletişim Olanaklarını Sınırladığınız İstenmeyen temaslardan kaçınmak için oyunlardaki iletişim olanaklarını doğrudan sınırlayabilirsiniz. Çoğu konsol ve platformda sohbet ve sesli mesajları tamamen devre dışı bırakmak veya sadece arkadaşlarla sınırlandırmak mümkündür. Genç koruma ayarlarında arkadaşlık isteklerini de genel olarak kapatabilirsiniz veya kontrol edebilirsiniz, otomatik sözcük filtrelerini etkinleştirebilir ve uygunsuz içerikleri gizleyebilirsiniz.

Öneri

Çocuklarınızı, onları rahatsız eden oyuncuları bloklamaları veya ihbar etmeleri yönünde cesaretlendirin.

Koruma Önlemleri ve Güven Arasındaki Denge

Gündelik hayat stresli de olsa, çocuğunuz için koruma ayarlarını yapmak için kendinize zaman ayırın. Teknik koruma önlemleri bir kez doğru ayarlandığında, çocuğunuzun kalıcı olarak daha fazla korunmasını sağlar. Küçük ayarlamalar büyük bir fark yaratabilir.

Ama unutmayın: Teknik koruma önlemleri tek başına yüzde yüz koruma sağlamaz. Bunlar günümüzde konsollarda ve akıllı telefonlarda çok güvenilirdirler, ama güvenli dijital oyunla ilgili güven dolu bir gözetimin veya samimi bir sohbetin yerini dolduramazlar.

Öneri

Yaşı ilerledikçe çocuğunuza oyun konusunda daha fazla sorumluluk verin. Dijital oyunlarda bilinçli ve dürüst bir kullanım için iletişim halinde kalın.

05

Dijital Oyunlar

Ve Gençlik

Kültürü

Çocuklar ve gençler günümüzde sadece dijital oyun oynamıyorlar. Onlar çevrim içi toplulukların birer üyesi olarak oyunlar hakkında konuşurlar ve dijital oyun etrafındaki çeşitli alt kültürlerde yaşarlar. Dijital oyun kültürü çok yönlü olabilir ve herkes otomatikman bunların hepsine ilgi duymaz. Bu bölümde, dijital oyun hobisiyle ilgili olarak karşılaşabileceğiniz başlıca kavramlar ve formatlar açıklanır.

Çevrim İçi Topluluklar ve Hayran Grupları

Pop kültürün diğer alanlarında olduğu gibi, oyuncular da belirli trendler, oyunlar veya çok sevdikleri kişilikler etrafında çevrim içi topluluklar kurarlar. Fandom olarak da anılan bu hayran toplulukları gençler için son derece önemlidir, çünkü buralarda arkadaşlıklar kurarlar ve kendi kimliklerini geliştirirler. Bu tür grupların sevilen “buluşma yerleri” Discord veya Twitch gibi sosyal platformlar, Reddit gibi internet siteleri veya çeşitli oyun sunucularının forumlarıdır.

Öneri

Topluluklar ve hayran grupları üyeleri arasındaki etkileşimle ve katılımı yaşarlar. Gençler için bu tür topluluklara aktif olarak katılmak kişisel gelişimlerinin önemli bir parçasıdır. Bu katılımın nasıl mümkün olduğunca güvenli olabileceğini → *Bölüm 3* altında öğrenebilirsiniz.

Dijital Oyun Influencerları

“Influencerlar” (İngilizce “to influence”: “etkilemek” sözcüğünden türetilmiştir), Instagram, TikTok veya YouTube gibi sosyal medyadaki etkileşim yoğunluğuyla geçimini sağlayan kişilerdir. Eğlenceli veya heyecanlı içerikler üretip paylaşarak çok sayıda insana ulaşırlar. Gençler ve genç yetişkinler influencerları sıklıkla rol model olarak kabul ederler. Bunların etkileri müzik ve film yıldızları kadar büyüktür.

Dijital oyun influencerları ise bilgisayar oyunları ile ilgili büyük takipçi kitlelerine ulaşan sosyal medya içerikleri yayınlarlar. Örneğin oyunları tanıttıkları, öneriler ve ipuçları verdikleri veya kendi oyun oturumlarını canlı olarak yayınladıkları videolar hazırlarlar. Bu sayede yeni oyunlara ve dijital oyunlar

hakkındaki her türlü konuya ilgi duyan büyük bir hayran topluluğunu çekerler. Influencerlar içeriklerine entegre ettikleri reklamlardan veya abonelerinin parasal desteği sayesinde para kazanırlar.

Öneri

Çocuğunuza neden bazı influencerları takip ettiğini, onların içerikleri ve videolarında nelerin heyecan verici olduğunu sorun. Bu sayede çocuğunuzun ilgi alanları ve rol modelleri hakkında daha iyi bir izlenim edinmiş olursunuz.

Let's Plays ve Livestream

Bir “Let's Play” (“Haydi oynayalım”) videosunda izleyiciler, başka bir kişinin nasıl oyun oynadığını ve bunu yorumladığını izleyebilirler. Oyundaki olaylara yoğunlukla esprili veya heyecanlı bir anlatım eşlik eder. Bu videolar YouTube gibi platformlara yüklenir. Ama, örneğin Twitch gibi platformlarda canlı yayınlanan Let's Play yayınları da vardır.

Bir Let's Play yayınında oyunun videosu izlenirken bazen sadece oyuncuların sesleri duyulur. Ama sıklıkla oyuncuların videoları da ekran kesiti olarak gös-

terilir. Bunda öncelikle oyuncuların tepkilerini görmek önem taşır. Pek çok izleyici bunu oyunun kendisinden daha önemli bulur. Dijital oyun influencerları canlı, yayınlanan Let's Play yayınlarında takipçileriyle sohbet edebildiklerinden bu tür videolar çok sevilir.

Öneri

Sadece çocuklarınızın hangi oyunları oynadıklarını değil, aynı zamanda çevrim içi video şeklinde hangi oyun içeriklerini izlediklerini de göz önünde bulundurun. USK'nin yaş sınırlaması işaretleri oyunların video kayıtları için geçerli olmasa da oryantasyon için yararlı bilgiler verebilir.

Cosplay

"Cosplay" ("kostümlü oyun" kavramının kısaltması), insanların bilgisayar oyunlarındaki ve başka mecalardaki karakterlerin rollerine büründüklerini ifade eder. Bunda kostümler giyerler ve figürlerin davranışlarını taklit ederler. Cosplay aslında Japon anime ve

manga fan kültüründen doğmuştur. Kostümlere ayrıca takılar, oyuncak silahlar veya başka eşyalar gibi aksesuarlar da eşlik eder. Figürlerin görünümüne daha fazla benzemek için özel makyaj veya peruklar da kullanılır. Cosplay çoğunlukla eğlence için veya fuar ve etkinlik gibi toplantılarda kullanılır. Bazı Cosplayerlar profesyonel şovlara çıktıkları için bundan para kazanırlar.

Öneri

Cosplay sadece bir hobiden fazlasıdır. Kostümleri ve aksesuarları tasarlarken, kesip biçerken ve dikerken pek çok el becerisi öğrenilir. Çocuklarınızı yaratıcılıklarını doyusıya yaşamaları ve yeni beceriler geliştirmeleri için cesaretlendirin.

Cosplay sayesinde oyun hayranları oyunlara olan tutkularını yaşıyor ve gamescom gibi etkinlikleri daha da renkli bir deneyime dönüştürüyor.

E-Spor

"E-spor" (veya "eSpor") bilgisayar oyunlarındaki sportif rekabeti ifade eder. Bir e-spor organizasyonu tarafından kurallarının belirlenmiş olması ve bu kurallara uyulması halinde her bilgisayar oyunu e-spor şeklinde oynanabilir. Gerçek hayatta büyük yarışmalarda özellikle bazı çok oyunculu oyunlar oynanır.

Diğer spor türlerinde olduğu gibi, e-spor da hızlı tepkiler, takım ruhu, performans ve fair play önem taşır. E-spor profesyonelleri bedensel ve zihinsel zindeliğin yanı sıra dengeli beslenmeye de dikkat ederler. E-spor sadece sponsorlu takımları ve milyonlarca izleyici çeken şampiyonalarıyla boy gösteren profesyonel e-sporndan ibaret değildir, aynı zamanda kulüpler şeklinde organize olan çok canlı hobi ve amatör e-spor toplulukları da vardır.

Öneri

Gençler e-spor sayesinde yeni ilişkiler kurarlar ve takımlar halinde organize olurlar. Dolayısıyla bu sadece "bilgisayar başında tek başına oyun oynamak" değildir ve gençlerin sosyal becerilerini güçlendirebilir.

Geleceğe Yönelik Bir Fırsat Olarak Dijital Oyunlar

Video ve bilgisayar oyunları zaman geçirmek için gündelik hayata verilen bir aradır – oyun oynamanın cazibesi tam da burada yatar. Ama bu, bunların zaman kaybı olduğu anlamına gelmez. Eğlencenin yanı sıra, özellikle çocuklara ve gençlere aktif ve yaratıcı olma fırsatı sunarlar. Gençler ister bir çevrim içi forumu yönetsinler isterlerse boş zamanlarında kendi oyunlarını geliştirsinler: Bu tür ilgi alanları da, tıpkı sosyal çalışmalar, müzik, resim ya da yazma gibi yaratıcı etkinliklerde olduğu gibi anne-babalar tarafından desteklenmelidir.

Kendi bilgisayar oyunlarını geliştiren gençler pek çok meslek için önemli olan tasarım becerileri ve teknik beceriler kazanırlar. Programlama, grafik ve arayüz tasarımı veya YZ sistemleriyle çalışmak bunlara sadece birer örnektir. Dijital oyunlarla aktif olarak uğraşmak o mecranın etkisini anlamayı geliştirir ve bu sayede gençlerin medya yeterliliklerini güçlendirir. Bazı bilgisayar oyunları ayrıca tarih, politika veya ekonomi gibi karmaşık konuları daha kolay anlamaya yardımcı olabilir.

Öneri

Çocuğunuz kendi bilgisayar oyununu mu yapıyor? Size bunun sonuçlarını ve oraya götüren yolu göstermesine izin verin. Belki de çocuğunuzda yeni yetenekler keşfedeceksiniz.

06

Önemli Öneriler

ve Bağlantılar –

Anne-Babalar İçin

Hepsi Bir Arada

Burada dijital oyunların gündelik hayattaki yerine dair pratik önerileri bir arada bulabilirsiniz:

- **Çocuğunuzun ilgi alanlarını ve gelişimini anlamak:** Çocuğunuzun hangi oyunlardan hoşlandığını gözlemleyin ve bu oyunların çocuğunuzun gelişim düzeyine ve yaşına uygun olup olmadığını kontrol edin.
- **Bilgi edinin:** Enine boyuna düşünül-müş kararlar verebilmek için oyun-ların içerikleri, yaş sınırlaması işa-retleri ve olası zorlukları hakkında bilgi edinin.
- **Açık ve net kurallar koyun:** Oyun içerikleri ve medya sürelerine dair anlaşmalar yapın. Medya tüketimi-

nin dengeli ve boş zaman etkinlikle-rinin zengin çeşitlilikte olmasını destekleyin.

- **Aktif olarak eşlik edin ve koruma önlemlerinden yararlanın:** Ara sıra siz de onunla birlikte oynayın, oyun deneyimi hakkında onunla konuşun ve teknik koruma önlemlerinden yararlanın.
- **İletişime açık olun ve destek sağla-yın:** Konuşmalar için açık olun, kay-gılarını ciddiye alın ve gerekiyorsa akıl danışın ve destek alın.

Bu adımlarla çocuğunuzun dijital oyun-larla pozitif deneyimler yaşayabileceği güvenli bir oyun ortamının oluşmasını sağlarsınız.

Aile Oyunları İçin Fit Olun: Anne-Babalar İçin Link Önerileri

Dijital oyunlar konusunda genel bilgileri nerede bulabilirim?

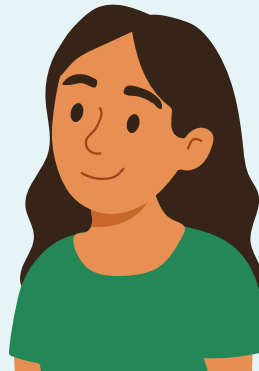
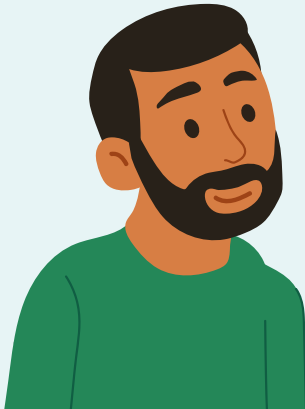
- USK Aileler için
usk.de/fuer-familien
- USK sözlüğü
usk.de/lexikon

USK yaş sınırlaması işaretleri hakkında bilgileri nerede bulabilirim?

- USK yaş sınırlaması işaretleri
usk.de/die-usk-alterskennzeichen
- USK kontrol veri tabanı
usk.de/pruefdatenbank

Dijital oyunlar için pedagojik tavsiyeleri nerede bulabilirim?

- NRW oyun rehberi
spieleratgeber-nrw.de
- Pedagojik potansiyeli olan dijital oyunlar
stiftung-digitale-spielekultur.de/paedagogische-spiele
- İnternetin ABC'si
internet-abc.de/kinder/spiel-spess/spieletipps
- TOMMI Çocuk Yazılımları Ödülü
tommi.kids
- Pedagojik Medya Ödülü
paedagogischer-medienpreis.de
- Sınır tanımayan oyun
gaming-ohne-grenzen.de
- Federal Politika Eğitimi Merkezi ailesinde dijital oyun
bpb.de/themen/kinder-jugend/games-in-der-familie

Oyun konsollarını veya oyun platformlarını nasıl güvenli hale getirebilirim?

→ Çocuklar için güvenli medya
medien-kindersicher.de

İlkokul çağındaki çocuğumu dijital oyun dünyasıyla nasıl tanıştırebilirim?

→ Joy nerede? – dijital oyunların dünyasına bir dalış gezisi
wo-ist-joy.de

Medya kullanımı için çocuğumla nasıl kurallar oluşturabilirim?

→ Medya kullanım anlaşması
mediennutzungsvertrag.de

USK'nin dijital veli toplantısı hakkında nereden bilgi edinebilirim?

→ USK'nin dijital veli toplantısı
usk.de/digitaler-elternabend

Medya eğitimi konusunda güncel bilgi ve önerileri nerede bulabilirim?

→ Elternguide.online
elternguide.online

Okul ve eğitimde dijital oyunların kullanımı hakkında daha fazla bilgiyi nerede bulabilirim?

→ Dijital Oyun Kültürü Vakfı
stiftung-digitale-spielekultur.de

Sorunlar yaşadığımda nereden yardım alabilirim?

→ fragZEBRA
fragzebra.de

→ JUUUUPORT
juuuuport.de

→ Medya Bağımlılığı Yardım Kurulu
mediensuchthilfe.info

→ Tüketici Koruma Merkezi
verbraucherzentrale.de

Aileler için kısa dijital oyun rehberi

Dijital oyunlar konusunda anne-
babalar için açıklayıcı videolar

usk.de/erklaerfilme

Bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip edin

→ **USK**

[instagram.com/
usk_jugendschutz_games](https://instagram.com/usk_jugendschutz_games)

[youtube.com/c/Unterhaltungs-
softwareSelbstkontrolle](https://youtube.com/c/UnterhaltungssoftwareSelbstkontrolle)

→ **Stiftung Digitale Spielekultur**

[instagram.com/stiftung_digitale_
spielekultur](https://instagram.com/stiftung_digitale_spielekultur)

[youtube.com/c/StiftungDigitale-
Spielekultur](https://youtube.com/c/StiftungDigitaleSpielekultur)

Künye

Yayınlayan

Freiwillige Selbstkontrolle Unterhaltungssoftware GmbH (USK) ve Stiftung Digitale Spielkultur gGmbH

Redaksiyon:

USK – Manja Buschewski, Melanie Endler, Maurice Matthieu
Stiftung Digitale Spielkultur – Benjamin Hillmann

Tasarım:

minkadu Kommunikationsdesign | minkadu.de

Görseller

Kapak: © Pixel Shot / Shutterstock

U2: sol: © Helen Nicolai, sağ: © Die Hoffotografen GmbH

Sayfa 6: © StockImageFactory.com / Shutterstock

Sayfa 9: © lakshmiprasad S / iStock

Sayfa 12: © Monkey Business Images / Shutterstock

Sayfa 14–15, 24: © Miljan Zivkovic / Shutterstock

Sayfa 16: © Martin Palaminuta (Volcan Photo Studio) für Stiftung Digitale Spielkultur

Sayfa 20: © fizkes / Shutterstock

Sayfa 28: © sanjeri / iStock

Sayfa 32–33: © Prostock-studio / Shutterstock

Sayfa 36: © dolgachov / iStock

Sayfa 42: © 2024 Koelnmesse GmbH – Marvin Ruppert

Sayfa 46, 48: © Erklärhelden GbR

Kaynaklar

Boş Zamanlarda Medya Süreleri İçin Referans Tavsiyeler

Deutsche Gesellschaft für Kinder- und Jugendmedizin e.V. DGKJ. SK2-Yönergesi:

Leitlinie zur Prävention dysregulierten Bildschirmmediengebrauchs in

der Kindheit und Jugend. (Çocuklar ve Gençler için Düzensiz Ekran Medyaları

Kullanımını Önleme Yönergesi). 1. Auflage 2022. AWMFRegister Nr. 027-075.

Kaynak: register.awmf.org/de/leitlinien/detail/027-075, erişim tarihi: 26.05.2025

»SCHAU HIN! Was Dein Kind mit Medien macht.«:

schau-hin.info/grundlagen/medienzeiten-feste-bildschirmzeiten-fuer-kinder-vereinbaren, erişim tarihi: 26.05.2025

Temmuz 2025

